

Bu proje Avrupa Birliđi tarafından finanse edilmektedir.

BİLEŐEN C YEREL ÇEVRESEL PLANLAMA

ÇEKAP Projesi ile C Bileşeni kapsamında, farklı çevre politikalarının uygulanmalarının güçlendirilmesi, yerel yönetimlerin yönetim sistemlerindeki zorlukların ve yerel çevre eylem planındaki yol gösterici ilkeler ile politikaların gerçekleştirilmesindeki zorlukların üstesinden gelinmesi hedefleniyor. Entegre bir çevresel planlama için kapasite geliştirme faaliyetleri ve strateji dokümanları yoluyla yerel yönetimlerin çevresel sorumlulukları sahiplenmesinin artırılması hedefler arasında yer alıyor.

Bileően kapsamında Yerel Çevresel Planlama üzerine bir Ulusal Strateji Belgesi, YEÇEP üzerine ulusal bir mevzuat taslağı ve bütün yerel yönetimlerin dâhil edileceği üç kapsamlı çalıştay gerçekleştirilmesi öngörülüyor.

YEÇEP NEDİR?

Yerel Çevre Eylem Planları (YEÇEP), bir yöre veya kent halkının katılımıyla çevre sorunlarının tespiti ve çözümlerinde önceliklerin belirlenmesi, mali analizlerin yapılması ve yatırımların gerçekleştirilmesine kadar olan tüm süreci kapsar. Bu süreç, çevresel öncelikleri hedef alan en uygun eylem planının geliştirilmesini içerir. YEÇEP, toplumun farklı kesimlerinden, farklı görüşleri ve ihtiyaçları olan kişileri bir araya getirerek çevre yönetim politikaları ve uygulamalarında ortak bir aklın oluşturulmasını sağlar.

Kısacası YEÇEP;

- Ulusal ve uluslararası çevre politikalarının yerel düzeyde uygulama karşılıklarını tarif eder,
- AB uyum süreci ile karşılaşılabilecek yasal çevresel zorunlulukların yerine getirilmesine destek olur,
- Yerel düzeyde belirlenen çevre sorunlarının çözümlenmesinde yerel paydaşları harekete geçirir,
- Geniş halk desteğiyle çevresel eylemlerin etkili ve kapsamlı sonuçlar elde etmesini sağlar,
- Kaynakların kısıtlı olduğu gerçeğinden yola çıkılarak öncelikli çevre sorunlarının belirlenmesini ve çözümünü hedefler

ÇEKAP KAPSAMINDA YEÇEP STRATEJİSİ

ÇEKAP Projesi C Bileşeni kapsamında, yerel düzeyde çevre politikalarının uygulanmasının güçlendirilmesi hedefleniyor. Ayrıca, yerel yönetimlerin yönetim sisteminde karşılaştıkları zorluklara ve yerel çevre eylem planındaki yol gösterici ilkeler aracılığıyla politikaların gerçekleştirilmesine destek olunması amaçlanıyor.

Strateji ve mevzuat taslağı geliştirilme sürecinde, uluslararası örnekler ve REC Türkiye'nin YEÇEP metodolojisi öncül bir temel oluşturacaktır. Ayrıca, ilgili paydaşların bilgilerinden faydalanılacak şekilde katılımcı bir yaklaşım takip edilecek ve projenin sonucunda tüm katılımcıların sonuç ve çıktıları sahiplenmeleri beklenecektir. Bölgesel çalıştaylar sayesinde yerel yönetimler ve ilgili diğer paydaşlar ile rehber strateji belgesi üzerine çalışmaların yürütülmesi hedefleniyor.

BÖLGESEL ÇEVRE MERKEZİ
REC Türkiye

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK
BAKANLIđI

Bilgi için: info@rec.org.tr

YEÇEP ÇALIŞTAYLARI

Yerel yönetimlere yönelik düzenlenecek, 3 adet çalıştayda YEÇEP'ler ve yerel çevre sorunları gündeme alınacak, böylece yerel yönetimlerin kendi planlama gündemlerine sürdürülebilirlik ilke ve önceliklerini dahil etmeleri amaçlanıyor. Bunun yanı sıra; ÇEKAP'ın B Bileşeni kapsamında gerçekleştirilecek 8 ayrı bölgedeki eğitimlerde yerel yönetimlerde çalışan profesyoneller ile beraber YEÇEP Metodolojisi hakkında ayrıntılı bilgi paylaşılması ve yerel çevre yönetim kapasitesinin güçlendirilmesi hedefleniyor.

YEÇEP ve KENTSEL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK GÖSTERGELERİ

Kentsel Sürdürülebilirlik Göstergeleri, YEÇEP'ler kapsamında eylem planının yaşama geçirilmesinde, mevcut yerel yaşam tarzlarının çevreci yaşam anlayışları ile bütünleştirilmesinde kullanılabilecek referans noktaları olarak kullanılır. Bu göstergeler, çalışmalar süresince izlenecek ilkesel yaklaşımın açıklık kazanması ve çalışma bütününde iç tutarlılığın oluşturulmasına yönelik uzun dönemde eylem planının sorgulanmasına katkı sağlamak üzere tanımlanmıştır.

Kentsel Sürdürülebilirlik Göstergeleri:

- 1) Kentin iklim değişikliğine yaptığı etkiyi gösteren **Küresel İklim Göstergesi**
- 2) **Hava Kalitesi Göstergeleri;**
  - a. Tüm vatandaşlar için hava kirliliği sınır değerlerinin aşıldığı gün sayısını ifade eden **Hava Kirliliği Göstergesi**
  - b. Asidik maddelerin kente birikme miktarını gösteren **Asit Birikimi Göstergesi**
  - c. Kentte salınan toksik ve radyoaktif maddelerin her birinin göz ardı edilemeyecek kadar artmasını ifade eden **Toksik Emisyon Göstergesi**
- 3) Kent içinde gerçekleştirilen yolculukların, özellikle de zorunlu yolculukların çevreyle uyumlu yapılmasını ifade eden **Kentsel Temiz Ulaşım Göstergesi**
- 4) Yılda kişi başına üretilen (depolama alanına gönderilen) katı atık miktarını ifade eden **Atık Yönetimi Göstergesi**
- 5) **Enerji Göstergesi;**
  - a. Kullanılan tüm enerji miktarını Petrol Eşdeğeri Ton (PET) cinsinden ifade eden **Enerji Tüketimi Göstergesi**
  - b. Kentte kullanılan yenilenebilir enerji miktarını ifade eden **Yenilenebilir Enerji Tüketimi Göstergesi**
- 6) Kentin çektiği su miktarını, kişi başına yılda harcanan m³ su cinsinden ifade eden **Su Tüketimi Göstergesi**
- 7) Kentte üretilen atıksuyun toplanmasını ve arıtılmasını ifade eden **Atıksu Göstergesi**
- 8) Görüntü ve koku kirliliğinden etkilenen nüfus oranını ifade eden **Rahatsızlık Göstergesi**
- 9) Gürültüden etkilenen nüfus sayısını ifade eden **Çevresel Gürültü Göstergesi**
- 10) İşsiz, yoksul, eğitimsiz ve kentsel hizmetlere erişemeyen nüfus oranını ifade eden **Sosyal Adalet Göstergesi**
- 11) Kötü/kalitesiz konutlarda yaşayan nüfus oranını gösteren **Barınma (Konut) Kalitesi Göstergesi**
- 12) Suçlardan ve trafik kazalarından etkilenen nüfusun toplam nüfusa oranını ifade eden **Güvenlik Göstergesi**
- 13) Kent ekonomisinin canlılığı ve büyümesini ifade eden **Ekonomik Sürdürülebilirlik Göstergesi**
- 14) Kentte yeşil alan, açık kamusal alan ve tarihi kültürel, doğal miras alanlarının varlığını ifade eden **Yeşil, Kamusal ve Miras Alanlar Göstergesi**
- 15) Yerel halkın karar alma süreçlerine ve kentte yaşam kalitesinin artırılmasına yaptıkları katkıyı ifade eden **Yurttaş Katılımı Göstergesi**
- 16) Her kentin özgün yerel özelliklerini ifade eden **Özgün Sürdürülebilirlik Göstergesi**

*Eurofound tarafından önerilen Kentsel Sürdürülebilirlik Göstergeleri (Mega, Pedersen, 1998, Urban Sustainability Indicators)
ÇEKAP Projesi kapsamında oluşturulan Çalışma Grubu tarafından güncellenmiştir.*

Bize ulaşmak ve paylaşımlarınız için:

REC Türkiye Ofisi

Mustafa Kemal Mah. 2142 Sokak
No.18/11 Söğütözü, Ankara TÜRKİYE
Tel: +90 312 491 95 30
Faks: +90 312 491 95 40
info@rec.org.tr

REC Türkiye 10 Yaşında!

 www.rec.org.tr
 facebook.com/recturkiye
 twitter.com/recturkiye
 linkedin.com/company/recturkiye

